

9 juli 2017 (uitzenddienst)

Bijbellesing: Nehemia 2. Kernvers: vers 20

Wij gaan in de preek de volgende vijf stappen zetten:

1. Nehemia en God. 2. Nehemia op zijn werk in Perzië. 3. God aan het werk in Perzië. 4. Nehemia op reis naar Israël. 5. God aan het werk in Israël.

Nehemia en God

Als ik het geheel van ons Bijbelgedeelte zo overzie, dan valt het mij op dat Nehemia uitgebreid over zichzelf vertelt. Nehemia vertelt heel veel over zichzelf, maar tussen de regels door – soms duidelijk, soms wat minder duidelijk – vertelt Nehemia ook heel veel over God. God Die het zo stuurde dat de koning van Perzië naar Nehemia luisterde en Nehemia zelfs hielp om naar Jeruzalem te kunnen gaan. God Die Nehemia vervolgens zegende om het werk in Jeruzalem op te pakken. God, waarop Nehemia echt vertrouwde: 'De God van de hemel, Hij zal ons doen slagen!', zo zei Nehemia als een belijdenis tegenover al die mensen die zijn plannen probeerden te dwarsbomen.

Eigenlijk zou je daarom kunnen zeggen: het bouwproject van Nehemia is helemaal Nehemia's werk..., maar ook helemaal Gods werk. 100% georganiseerd door Nehemia. Maar ook 100% in handen van God. Volgens de regels van de wiskunde heb je dan wat uit te leggen: iets kan niet 100% dit en 100% dat zijn. Maar in het geloof is dit juist een van de basisregels: 100 % van God en 100% van Nehemia.

Het was dus niet zo dat Nehemia enorm veel inspanningen verrichtte en dat 'het laatste zetje dat nodig was' door God werd gegeven. Nee, dat doet aan Gods werk veel te kort. Maar het was ook niet zo dat Nehemia heel bescheiden moest zeggen: 'eigenlijk was er helemaal niets van mij bij, God Die deed het allemaal'. Nee: 100% Nehemia. 100% God.

Als jullie straks uitgezonden worden, dan hoop ik dus dat jullie je voor 100% procent gaan inzetten. Maar je mag het straks ook voor 100% van God verwachten. .... Je moet het dus niet zo voorstellen dat God en jij een prachtig samenwerkingsverband aangaan: 'God een beetje, jij een beetje'. Nee, dat kleine stukje werk waar jij je straks voor 100% voor zal gaan inzetten, dat is voor 100% ingebed in Gods grote werk. Jouw mogelijkheden, jouw werkzaamheden, jouw woorden en jouw daden zullen worden opgenomen in dat grote werk van God..., wat *Hijzelf* zal voltooien.

Nehemia's werk was ingebed in God. Letterlijk: in gebed. Nehemia was vooraf en tijdens zijn werk in *gebed*. Alles wat hij deed, wat hij wilde, wat hij moest laten liggen..., dat gaf hij in gebed over aan God. Ik hoop dat jullie werk zo straks ook in gebed zal zijn. Al je plannen, je taken, je teleurstellingen, je vreugden, je angsten: in... gebed.

Ook ingebed in het gebed van ons als gemeente. Dat beloven wij jullie. Wij zullen voor jullie de komende weken in gebed gaan. Jullie werk is ingebed in ons gebed.

Nehemia op zijn werk in Perzië

Maar dan gaan wij nu Nehemia toch maar stap voor stap volgen. Allereerst zien wij hem bezig aan het hof van de koning van Perzië. Daar was Nehemia namelijk aan het werk. Wat mij opvalt, is dat Nehemia zo heel wijs handelt. Zo geestelijk volwassen. Hij was niet een bevlogen typetje dat gelijk online een ticket kocht en vol passie maar zonder uitgewerkte plannen het vliegtuig instapte. Nee, zijn voorbereidingen hebben maanden gekost!

Dat is een heel belangrijk punt voor het werk in Gods Koninkrijk, waar God ons ook zal inzetten, of het nu in Congo is of in het vrijwilligerswerk in de wijkwinkel, of de hulp aan de buurtjes: God vraagt niet alleen van ons of wij er voor willen gaan..., of wij passie en enthousiasme hebben..., God

vraagt ook van ons dat wij ons werk wijs en verstandig zullen doen. Voorzichtig. Maar ook daadkrachtig. Het vraagt om een luisteren naar Gods Geest.

Nehemia's ideeën en plannen begonnen dan ook met... drie maanden wachten! Ons Bijbelgedeelte begon met 'het gebeurde in de maand Nisan'. Nu, dat betekent dat er vanaf het moment dat Nehemia van de ellende in Jeruzalem had gehoord (hoofdstuk 1), drie maanden verstreken waren tot Nehemia de eerste stap ging zetten. Drie maanden had Nehemia met zijn verlangen rondgelopen..., drie maanden voelde hij de pijn van zijn volksgenoten in Jeruzalem waarover men hem bericht was komen doen... en Nehemia deed... niets.

Of nu ja, niets... Nehemia was in gebed. Intens gebed. En hij wachtte het juiste moment af. Dat moest ook wel, want als hij aan het hof van de koning van Perzië had gezegd: 'ik neem even een aantal vakantieweken op om naar Jeruzalem te gaan om de stad daar op te bouwen', dan wist hij in ieder geval dat hij daar zeker niet aan zou komen... Dan had de koning hem gelijk laten doden. Want Jeruzalem, dat was de stad van die opstandelingen, die rebelse stad waar al zoveel machtige overheersers het behoorlijk mee te stellen hadden gehad... Nehemia wachtte dus het juiste moment af. Op een feest - het was dan waarschijnlijk een soort privébanket - nam Nehemia zijn kans waar... Normaal moest hij met een uitgestreken gezicht naast de koning staan..., hij mocht tijdens zijn werk niets van zijn emoties laten merken, maar dit keer liet Nehemia met zijn gezichtsuitdrukking zien dat er iets aan de hand was met hem... En gelukkig... de koning had oog voor hem... God zij dank!

Nehemia wachtte dus het juiste moment af. Dat is veelzeggend... Wachten is dus niet altijd loze tijd. Dat kunnen wij ons misschien bijna niet meer voorstellen, dat wachten *zinvol* kan zijn! Als je bij een bepaalde supermarkt de vierde wachtende in de rij bent, dan krijg je al je boodschappen gratis. Want wachten, dat is iets wat eigenlijk niet zou mogen in onze tijd... In het geloof moet je echter op een andere manier naar 'wachten' kijken. Heel de Bijbel door kom je steeds momenten tegen dat gelovigen moeten wachten. Wachten is niet altijd loze tijd, niets doen. Wachten kan worden tot een tijd van bezinning..., van groeien in vertrouwen, van God beter leren te verstaan..., wachten kan worden tot: het leren *verwachten* van God. Ik heb nu niet gelijk concrete situaties in onze gemeente op het oog, of concrete momenten in uw of jouw leven, waarvan ik zou moeten zeggen: 'misschien is dit wel voor jou zo'n moment van bezinning, van groeien in vertrouwen'..., maar neem deze gedachte eens mee. Misschien zie je iets in je leven waar je dit op kan toepassen. Misschien ook niet. Maar blijkbaar hoeft het in leven van een gelovige en blijkbaar hoeft ook in het leven van een christelijke gemeente niet allemaal snel geregeld te worden..., gelijk georganiseerd te worden. Er kan zoals ik van Nehemia nu zie, best eens drie maanden overheen moeten gaan. Misschien zelfs wel langer... Een opwekkingslied zingt: 'Stil, mijn ziel, wees stil en wees niet bang voor de onzekerheid van morgen',

Maar dan zijn wij er nog niet helemaal, want 'wachten' betekent ook weer niet 'de dingen op zijn beloop laten'. 'Het maar laten gaan'. Nee, ook al wachtte Nehemia al die maanden en was hij vaak in gebed..., hij hield zijn ogen en oren goed open om het juiste moment af te wachten. Dat was ook wel nodig om dat juiste moment af te wachten, zo vertelde ik zojuist. De stap die Nehemia nu zou zetten, was immers een risicovolle onderneming. Het zou fataal kunnen aflopen... Zo spande het er blijkbaar om... Het was niet zo dat Nehemia het moment afwachtte... en dat hij toen op dat juiste moment zag, dacht: 'heerlijk! Nu is het Gods wil! Nu kan mij niets meer gebeuren! Nu zullen mijn plannen uitgerold kunnen worden en kan ik aan de slag!' ... Nee, is het u ook opgevallen, wat Nehemia over zichzelf schreef? Hij was

bang, toen dat bewuste moment daar was. Hij was ontzettend bang, zo schrijft hij. Gods weg gaan, dat betekent namelijk niet dat alles altijd goed komt. Ja, in de eeuwigheid zal God alles rechtzetten en goedmaken, maar tot die tijd zal hier op aarde nog een hele hoop dingen voor ons onbegrijpelijk blijven en op een voor ons onbegrijpelijke manier lopen. Nehemia ging er dus niet automatisch van uit dat God hem wel zou beschermen en dat alles goed zal komen. Nee, hij deed een schietgebedje, zo vertelde hij. Staande naast de tafel van de koning bad hij tot de God van de hemel, terwijl de koning met hem in gesprek was.

Aan de ene kant is het misschien een bemoediging om hier een heel kwetsbare Nehemia in al zijn angsten te zien. Blijkbaar mag je gewoon mens zijn en mens blijven, als je je wilt inzetten voor God en Zijn Koninkrijk. Daar hoef je geen bijzonder mens voor te zijn. Dat is bemoedigend! ... Maar ik lees er ook wel een diepe ernst in: blijkbaar kan het je inzetten voor Gods Koninkrijk ook je leven kosten. Zei Jezus zelf niet (het staat in Markus 8): 'wie zijn leven wil vasthouden, zal het verliezen...', maar wie zijn leven zal verliezen vanwege Mij en Mijn Koninkrijk, die zal het behouden?' Nehemia stapte uit zijn veilige kaders. Hij had ook anders kunnen kiezen. Hij had aan het hof kunnen blijven werken en voor, na en ook tijdens zijn werk kunnen bidden voor de mensen in Jeruzalem. Hij had kunnen blijven bidden op de plaats waar hij nu was – want: hoe belangrijk is voorbede! – en Nehemia had ook geld kunnen overmaken voor een of ander opbouwproject in Jeruzalem... maar nee, hij ging *zelf!* ... Nee, niet iedereen hoeft op pad te gaan. Niet iedereen hoeft in deze weken mee naar Haïti, Nicaragua en Congo. Er moeten ook nog mensen overblijven die van de week naar het sportveldje in Schollevaar komen kijken en meedoen. Maar Nehemia leert mij wel dat het heel belangrijk is om mijn verantwoordelijkheid op mij te nemen. Nehemia had als invloedrijk persoon aan het hof van de Perzische koning namelijk bijzondere mogelijkheden, dat wist hij. Hij had als hoge raadsheer mogelijkheden die een andere jood in het Perzische rijk niet had. *En hij gebruikte die mogelijkheden die hij had.* Het mocht hem zijn zelfs leven kosten. Nehemia investeerde in Gods Koninkrijk met alles wat hij had. En ik...?

Gods werk in Perzië

Ik maak nu even een volgende stap... Nehemia vertelde heel veel over zichzelf, over wat hij deed en dacht toen hij in Perzië aan het hof werkte, maar tussen de regels door – zo zei ik – vertelde Nehemia ook over God en over Gods werk. Nu twee dingen wil ik zeggen over Gods werk aan het hof van Perzië.

Het eerste heb ik al aangeduid, dus dat kan nu heel kort: blijkbaar laat God in Zijn Goddelijke werk Zijn kinderen nog wel eens wachten. Want: *God heeft de tijd.* Letterlijk en figuurlijk. God laat ons soms wachten en soms kan God zomaar een onverwachte opening geven, waardoor wij weer verder kunnen denken en doen. Zo werkt God. Gods wegen zijn niet onze wegen, zo zegt de Bijbel.

En het tweede wat ik over Gods werk in Perzië wil zeggen, is dat het werk van God sowieso niet altijd zo heel erg goed zichtbaar is in onze wereld. Het is niet zo eenduidig: 'dit is de hand van God geweest'. Of: 'zo heeft God het allemaal laten gebeuren'. Nee, Nehemia kan later wel op deze manier Gods werk benoemen. Hij heeft duidelijk gezien dat God bij hem was en dat God hem gezegend had. Maar je zou deze gebeurtenissen uit die tijd van Nehemia ook allemaal op een heel andere manier kunnen verklaren. Dat de koning van Perzië het mandaat geeft om de muren van Jeruzalem op te bouwen, dat kan je ook verklaren als heel slimme Perzische politiek. De Perzen hadden het immers hard nodig dat daar in het onrustige westen met al die tegenstanders van hen er een stad zou zijn, die de koning van Perzische dankbaar zou zijn en voor hem door het vuur zou gaan. De Perzische koning kon de steun van Jeruzalem wel gebruiken... Gods werk is soms heel lastig te zien. God werkt door allerlei

mensen en door allerlei situaties heen. Gods werk is veel breder en veelzijdiger dan wij ons kunnen voorstellen. Maar daardoor ook soms moeilijk aan te duiden. ... Dat is wel belangrijk om voor ogen te houden als je naar Congo gaat en je te maken hebt met allemaal politieke tegenwerking of onverwachte problemen. In Haïti en Nicaragua zou dat niet anders zijn. Maar in Nederland en zelfs ook in de kerk kan je hetzelfde meemaken: zo'n web van allemaal draden van menselijke keuzen, gebeurtenissen, intriges, omstandigheden... je kunt het soms totaal niet ontwarren. Maar in al die dingen mogen wij vertrouwen op het werk van God. Nehemia was er diep van overtuigd en hij is daarin niet teleurgesteld!

Nehemia op reis naar Israël

We gaan naar stap 4 van onze reis met Nehemia. Nehemia is inmiddels in Jeruzalem aangekomen. Hij is onderweg naar Jeruzalem begeleid door een escorte van de Perzische koning om hem te beveiligen. Dat vind ik op zich al iets heel moois. Nehemia had niet gezegd: 'ik vertrouw op God en Gods bescherming. Laat die beveiligingsmaatregelen maar zitten, Er is er Eén die over mijn leven waakt'. Nee, Nehemia gebruikt de middelen die beschikbaar zijn, ook al lijkt het nu dat zijn veiligheid afhankelijk is van de Perzische legermacht. In Jeruzalem zien wij eigenlijk hetzelfde gebeuren: Nehemia die zo geestelijk volwassen is, maar die aan de andere kant ook zo heel nuchter, zakelijk te werk gaat. Nehemia inspecteert 's nachts de muren van Jeruzalem om de schade aan de muren op te nemen. Nehemia wil weten waar hij het over heeft. Hij is realist. Gelovig en professioneel. Geestelijk en zakelijk. ... Ik hoop dat jullie op deze manier straks ook te werk zullen gaan: vol van geloof..., maar ook met een nuchtere kijk op de zaken. Vol verwachting en kracht van de Geest, maar ook waar nodig zakelijk en realistisch. In het geloof... ook in de het gemeente-zijn is het niet of-of, maar en-en.

Gods werk in Israël

En dan de vijfde stap onderweg naar het uitzendmoment van straks. Wat zien wij van Gods werk in Israël, daar bij die verwoeste muren van Jeruzalem? Nu, God verdriift die vijanden niet. Dat is misschien wel opmerkelijk, maar in ons Bijbelgedeelte kan je wel twee keer lezen hoe Nehemia werd lastig gevallen, werd tegengewerkt. Als je dat ook in Congo, Haïti, Nicaragua of op ons sportveldje ervaart, dat je wordt tegengewerkt, dat het gewoon taai is om door te gaan..., ga dan dus niet gelijk twijfelen of je wel op de goede weg bent. Wees vol van geloof en nuchter, zo zei ik. En een van die nuchtere constatering, die daarbij hoort, is dat tegenstand ondervinden niet vreemd is. Soms denk je misschien wel eens: 'dan zet ik mij in voor God en Gods Koninkrijk... en dan overkomt mij dit...!' Ja, inderdaad. Zo gaat het vaak met Gods Koninkrijk.

Maar Nehemia ging wel vol vertrouwen verder. Hij ging verder op de puinhopen van Jeruzalem. Vertrouwen op God, dat betekent ook dat je het uiteindelijke resultaat aan God overlaat. Dat is het mooie van het werken in Gods Koninkrijk: je mag je met hart en ziel inzetten... en soms prachtige dingen ervaren, zien gebeuren..., maar ook als je dat niet zou ervaren...mag je blijven vertrouwen op het werk van God. Vertrouwen op God gaat verder dan 'geloven dat je het gewenste resultaat bereikt'. Echt vertrouwen – ik zeg het ook tegen mijzelf – echt vertrouwen gaat dieper: ook als God andere wegen gaat. Ook als God langer laat wachten. Ook als ik het werk zelf niet af zou krijgen. Vertrouwen betekent: 'je inspannen en het verder in Gods handen overgeven.'

Weet je nog? Jouw kleine stukje werk is opgenomen in Gods grote werk. En God zal zijn werk met deze wereld voltooien. Ondanks alle tegenstand en weerstand. En daar en wil Hij uw en mijn inzet bij gebruiken!